

แบบคำถามที่ประชาชนให้ความสนใจ และสอบถาม
ประจำเดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน

คำถามที่ ๑ บิดาข้าพเจ้าเป็นผู้สูงอายุ อายุ ๘๘ ปี ได้ทำบัตรประจำตัวประชาชนตลอดชีพ แต่บัตรประจำตัวประชาชนสูญหาย และไม่สามารถเดินทางได้สะดวก ถ้าต้องการทำบัตรประจำตัวประชาชนใหม่ แทนใบเดิมโดยไม่ต้องพาบิดาไปเพราะมีข้อมูลเดิมในระบบแล้ว ต้องทำอย่างไร

คำตอบ กรณีบุคคลซึ่งเป็นผู้มีอายุเกิน ๗๐ ปี และมีบัตรประจำตัวประชาชนแบบตลอดชีพ เมื่อบัตรประจำตัวประชาชนสูญหาย ถ้าประสงค์จะมีบัตรประจำตัวประชาชน ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยแสดงหลักฐานเอกสารซึ่งมีรูปถ่ายของผู้ถือบัตรและเป็นเอกสารที่ทางราชการออกให้เป็นอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ใบอนุญาตขับรถ หนังสือเดินทาง ทั้งนี้ หากผู้ขอมีบัตรใหม่มีได้นำหลักฐานเอกสารดังกล่าวมาแสดง เจ้าหน้าที่จะตรวจสอบประวัติการจัดทำบัตรในฐานข้อมูลทะเบียนบัตร โดยจะตรวจสอบภาพใบหน้าของผู้ขอมีบัตรและทำการเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือผ่านทางระบบการจัดทำบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์ เมื่อระบบแจ้งผลการตรวจสอบโดยไม่มีเหตุปฏิเสธการจัดทำบัตร พนักงานเจ้าหน้าที่ก็จะพิจารณาอนุญาตให้ทำบัตรโดยไม่เรียกหลักฐานเอกสารอื่นใดจากผู้ขอมีบัตร ตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๘๙๕๕ ลว. ๑ เมษายน ๒๕๖๓ เรื่องซักซ้อมแนวทางการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน กรณีบัตรสูญหายหรือถูกทำลาย สำหรับกรณีที่ไม่มีเอกสารที่ทางราชการออกให้ หรือตรวจสอบไม่พบข้อมูลประวัติการทำบัตร ให้นำเจ้าบ้านหรือบุคคลผู้มาเชื่อถือไปให้การรับรองและยืนยันตัวบุคคลว่าเป็นเจ้าของรายการที่แท้จริง ตามระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

แต่อย่างไรก็ตาม หากผู้ยื่นคำขอมีบัตรใหม่เป็นผู้ป่วยติดเตียง คนชรา หรือผู้พิการ ไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ มีความประสงค์ต้องการทำบัตรประจำตัวประชาชนใหม่แทนใบเดิม โดยให้บิดามารดา คู่สมรส ผู้สืบสันดาน ผู้ปกครอง หรือผู้ซึ่งดูแลบุคคลนั้นอยู่ยื่นคำร้อง ณ ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเขตเทศบาล หรือเมืองพัทยา ตามภูมิลำเนาปัจจุบัน เพื่อขอรับบริการจากหน่วยจัดทำบัตรเคลื่อนที่ (Mobile Unit) ได้

คำถามที่ ๒ ข้าพเจ้าได้ทำบัตรประจำตัวประชาชนหาย และไม่มีเอกสารที่ทางราชการออกให้ เช่น พาสปอร์ตและใบขับขี่ไปแสดง สามารถใช้สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ได้หรือไม่

คำตอบ การขอมีบัตรใหม่กรณีบัตรประจำตัวประชาชนสูญหาย ถ้าประสงค์จะมีบัตรประจำตัวประชาชน ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยแสดงหลักฐานเอกสารซึ่งมีรูปถ่ายของผู้ถือบัตรและเป็นเอกสารที่ทางราชการออกให้เป็นอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ใบอนุญาตขับรถ หนังสือเดินทาง แต่อย่างไรก็ตาม หากผู้ยื่นคำขอมีบัตรใหม่เคยจัดทำบัตรที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์และมีข้อมูลเกี่ยวกับบัตรของผู้นั้นในฐานข้อมูลทะเบียนและบัตร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๕๙ วรรคสอง กล่าวคือ เจ้าหน้าที่จะตรวจสอบประวัติการทำบัตรประจำตัวประชาชนในฐานข้อมูลทะเบียนบัตร ว่ามีภาพใบหน้าถูกต้องตรงกับเจ้าของรายการ และเมื่อเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วหัวแม่มือขวาและซ้ายผ่านระบบการจัดทำบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์กับฐานข้อมูลทะเบียนกลางแล้ว หากระบบแจ้งผลการตรวจสอบโดยไม่มีเหตุปฏิเสธการจัดทำบัตรของบุคคลดังกล่าว ตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๘๙๕๕ ลว. ๑ เมษายน ๒๕๖๓

/เรื่องซักซ้อม...

เรื่องซักซ้อมแนวทางการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน กรณีบัตรสูญหายหรือถูกทำลาย ข้อ ๒.๒

คำถามที่ ๓ ข้าพเจ้ายื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน กรณีบัตรหมดอายุเกิน ๖๐ วัน ที่สำนักทะเบียนเขตและอำเภอ เสียค่าปรับไม่เกิน ๑๐๐ บาท ไขใหม่ครับ ของข้าพเจ้าเสียค่าปรับ ๑๑๐ บาท กรณีนี้ถูกต้องไหมครับ

คำตอบ ในการขอมีบัตรใหม่ กรณีบัตรเดิมหมดอายุ ผู้ถือบัตรเดิมที่หมดอายุสามารถยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่บัตรเดิมหมดอายุหรือภายใน ๖๐ วันก่อนวันที่บัตรเดิมหมดอายุ โดยไม่เสียค่าปรับ แต่ในกรณีที่ผู้ถือบัตรไม่ยื่นคำขอมีบัตรใหม่ภายในระยะเวลาดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐ บาท ตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๑ วรรคสอง ดังนั้น หากผู้ยื่นคำขอมีบัตรใหม่ในกรณีดังกล่าว เสียค่าปรับเกินกว่า ๑๐๐ บาท ย่อมไม่ถูกต้องตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๔๗๖๗ ลว. ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๘ เรื่องแนวทางปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน

คำถามที่ ๔ ข้าพเจ้าได้ติดต่อสำนักทะเบียนอำเภอเพื่อขอคัดรายการบัตรประจำตัวประชาชนของผู้เสียชีวิตเนื่องจากขอเบิกเงินกับ ธกส. กรณีบัตรประจำตัวประชาชนใบเดิมของผู้เสียชีวิตหาย แต่ทางสำนักทะเบียนอำเภอไม่คัดรายการบัตรประจำตัวประชาชนให้โดยให้เหตุผลว่า เป็นบุคคลเสียชีวิตแล้ว ข้าพเจ้าต้องทำอะไร จึงสามารถนำเอกสารไปยื่นกับ ธกส. ได้ครับ

คำตอบ การขอคัดรายการบัตรประจำตัวประชาชนนั้น ตามกฎกระทรวงการตรวจหลักฐาน รายการ หรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดให้ผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง กล่าวคือ คู่สมรส บุพการี และผู้สืบสันดานของผู้ถือบัตร สามารถขอตรวจหลักฐาน รายการ หรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรหรือจะขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถ่ายเอกสารหรือคัดและรับรองสำเนาข้อมูลดังกล่าว ดังนั้น หากผู้ยื่นคำขอเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงย่อมสามารถขอตรวจหลักฐาน รายการ หรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรหรือจะขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถ่ายเอกสารหรือคัดและรับรองสำเนาข้อมูลดังกล่าวได้ ตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐ และระเบียบกรมการปกครอง ว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๔ วรรค ๓

คำถามที่ ๕ ขอสอบถามว่า กรณีไปขอทำบัตรประจำตัวประชาชนใหม่ เนื่องจากหมดอายุ สามารถขอรับคืนบัตรประจำตัวประชาชนใบเดิมได้ไหมคะ

คำตอบ ไม่สามารถขอรับบัตรประจำตัวประชาชนใบเดิมคืนได้ เนื่องจากตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๒) และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ข้อ ๘ วรรคสอง กำหนดว่า การออกบัตรใหม่หรือการเปลี่ยนบัตรในกรณีบัตรเดิมหมดอายุหรือบัตรชำรุดในสาระสำคัญ หรือในกรณีผู้ถือบัตรเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล หรือเปลี่ยนชื่อตัวและชื่อสกุล หรือเปลี่ยนที่อยู่ ก่อนมอบบัตรใหม่ให้แก่ผู้ขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกบัตรเดิมคืนจากผู้ขอด้วย ตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๔๗๘ ลว. ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔ เรื่องซักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามมาตราการบริหารการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบออกเนกประสงค์